

ที่ นร ๐๙๐๑/ ๐๑๖๖

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

เรื่อง ร่างกฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/๑๑๓๔๑
ลงวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๗

- สิ่งที่ส่งมาด้วย (๑) ร่างกฎกระทรวงดังกล่าวที่ตรวจพิจารณาแล้ว และแนบบันทึกข้อมูล
(๒) บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบร่างกฎกระทรวงว่าด้วย
หลักเกณฑ์และวิธีการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์
เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(๓) สำเนาหนังสือกรมธนารักษ์ ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๓๑๗/๑๗๓๘
ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

ตามหนังสือที่อ้างถึงความว่า คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติหลักการร่างกฎกระทรวง
ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ
(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ที่กระทรวงการคลังเสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจ
พิจารณา นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ได้ตรวจพิจารณาร่างกฎกระทรวง
ดังกล่าวเสร็จแล้ว ดังมีรายละเอียดปรากฏตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบ
ร่างกฎกระทรวงฯ ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย (๒) โดยอธิบดีกรมธนารักษ์ได้มีหนังสือยืนยันให้ความ
เห็นชอบกับการแก้ไขเพิ่มเติมร่างกฎกระทรวงนี้แล้ว ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย (๓)
จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(คุณพรทิพย์ จਾਲะ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักอำนวยการ

โทร. ๐ ๒๒๒๒ ๐๒๐๖-๙ ต่อ ๑๐๗

สำนักหลักนิติบัญญัติ

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๗๙๐๐-๓ ต่อ ๒๐๘, ๒๐๙

โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๖๑๖๓

www.krisdika.go.th

www.lawreform.go.th

ร่างฯ ที่ สคก. ตรวจสอบแล้ว
เรื่องเสร็จที่ ๘๕/๒๕๕๙

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างกฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้
และจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์และวิธีการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหา
ประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ

เหตุผล

เนื่องจากกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมธนารักษ์ กระทรวงการคลัง พ.ศ. ๒๕๕๕
กำหนดให้สำนักงานธนารักษ์พื้นที่เป็นส่วนราชการในกรมธนารักษ์ ซึ่งอยู่ในบังคับบัญชาของอธิบดี
กรมธนารักษ์ โดยไม่มีสำนักงานธนารักษ์จังหวัด ทำให้ผู้ว่าราชการจังหวัดไม่สามารถมอบอำนาจ
ให้สำนักงานธนารักษ์พื้นที่ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ได้
จึงขาดความคล่องตัวในการดำเนินงาน ประกอบกับสถานการณ์ในปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลงไป
สมควรปรับปรุงหลักเกณฑ์และวิธีการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับ
ที่ราชพัสดุให้สอดคล้องกับการแบ่งส่วนราชการของกรมธนารักษ์ กระทรวงการคลัง และเพื่อให้
เหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

ร่าง
กฎกระทรวง
ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้
และจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ และมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๑๘ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้แก้ไขคำว่า “สำนักงานธนารักษ์จังหวัด” ในข้อ ๔ ข้อ ๕ ข้อ ๗ ข้อ ๘ ข้อ ๙ และข้อ ๒๐ แห่งกฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๔๕ เป็นคำว่า “สำนักงานธนารักษ์พื้นที่”

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกความในข้อ ๖ แห่งกฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๔๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๖ ในกรณีที่ผู้ใช้ที่ราชพัสดุได้ปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างซึ่งเป็น ที่ราชพัสดุไม่ว่าจะปลูกสร้างในที่ดินซึ่งเป็นที่ราชพัสดุหรือในที่ดินอื่น ให้แจ้งกรมธนารักษ์หรือ สำนักงานธนารักษ์พื้นที่ที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับทะเบียนที่ราชพัสดุนั้นตามแบบที่กรมธนารักษ์ กำหนดภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ปลูกสร้างเสร็จ เพื่อดำเนินการขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุ

ให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับแก่การตัดแปลงหรือต่อเติมอาคารหรือ สิ่งปลูกสร้างที่เป็นที่ราชพัสดุ และมีมูลค่าของการตัดแปลงหรือต่อเติมอาคารไม่ต่ำกว่าหนึ่งล้านบาท ด้วย โดยอนุโลม”

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของข้อ ๑๑ แห่งกฎกระทรวงว่าด้วย หลักเกณฑ์และวิธีการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๔๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๑๑ เพื่อประโยชน์ในการได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์ รวมทั้งการปกครอง ดูแล และบำรุงรักษาที่ราชพัสดุ ให้กรมธนารักษ์มีอำนาจดำเนินการแทนกระทรวงการคลังในเรื่อง ดังต่อไปนี้

(๑) รับโอนอสังหาริมทรัพย์ในนามกระทรวงการคลังเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ รวมทั้งดำเนินการใด ๆ ตามประมวลกฎหมายที่ดิน ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ตลอดจน กฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

(๒) ดำเนินคดีแพ่ง คดีอาญา คดีปกครอง และคดีอื่น ๆ เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ และทรัพย์สินในที่ราชพัสดุ”

ข้อ ๔ ให้ยกเลิกความในข้อ ๑๒ แห่งกฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๔๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๑๒ ค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายในการดำเนินการตามข้อ ๔ ข้อ ๗ ข้อ ๘ และข้อ ๑๑ ให้จ่ายจากเงินงบประมาณของกรมธนารักษ์ ยกเว้นค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายในการดำเนินการคดีตามข้อ ๑๑ (๒) เฉพาะกรณีที่เป็นดำเนินการเพื่อประโยชน์ในการหารายได้และผลประโยชน์ของผู้ใช้ที่ราชพัสดุที่มีกฎหมายบัญญัติให้อำนาจในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาผลประโยชน์ในที่ราชพัสดุ และนำรายได้ที่ได้รับไปใช้จ่ายได้โดยไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน ให้ผู้ใช้ที่ราชพัสดุนั้นเป็นผู้จ่ายค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายเอง”

ข้อ ๕ ให้ยกเลิกความในข้อ ๑๔ แห่งกฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๔๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๑๔ ผู้ขอใช้ที่ราชพัสดุที่ประสงค์จะขอใช้ที่ราชพัสดุเพื่อประโยชน์ในทางราชการ ถ้าที่ราชพัสดุนั้นตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานคร ให้ทำความตกลงกับกรมธนารักษ์ แต่ถ้าที่ราชพัสดุนั้นตั้งอยู่ในจังหวัดอื่น ให้ยื่นคำขอใช้ที่ราชพัสดุดังกล่าวต่อสำนักงานธนารักษ์พื้นที่ พร้อมทั้งแจ้งเหตุผลและความจำเป็นในการขอใช้ที่ราชพัสดุนั้น โดยต้องได้รับความยินยอมจากผู้ว่าราชการจังหวัด และให้ทำความตกลงกับกรมธนารักษ์ โดยจะเข้าใช้ประโยชน์ในที่ราชพัสดุได้ต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากกรมธนารักษ์แล้ว

ให้กรมธนารักษ์พิจารณาอนุญาตให้ผู้ขอใช้ที่ราชพัสดุใช้ที่ราชพัสดุเพื่อประโยชน์ในทางราชการได้ตามความจำเป็น โดยผู้ขอใช้ที่ราชพัสดุดังกล่าวต้องเข้าทำประโยชน์ในที่ราชพัสดุตามวัตถุประสงค์ที่ขออนุญาตภายในกำหนดสองปีนับแต่วันที่ได้รับอนุญาต และกรมธนารักษ์จะกำหนดเงื่อนไขอื่นตามที่กรมธนารักษ์เห็นสมควรก็ได้

ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาอนุญาตให้ผู้ขอใช้ที่ราชพัสดุใช้ที่ราชพัสดุในกรณีดังต่อไปนี้ได้ โดยไม่ต้องทำความตกลงกับกรมธนารักษ์ก่อน แต่เมื่ออนุญาตให้ใช้ที่ราชพัสดุดังกล่าวแล้ว ให้สำนักงานธนารักษ์พื้นที่แจ้งให้กรมธนารักษ์ทราบทันที

(๑) การขอใช้ที่ราชพัสดุเป็นการชั่วคราว ในกรณีที่มีความจำเป็นและเร่งด่วน เพื่อประโยชน์ในการป้องกันหรือบรรเทาสาธารณภัย

(๒) การขอใช้ที่ราชพัสดุเพื่อก่อสร้างที่ทำการหรือบ้านพักหรือกิจการสาธารณูปโภคตามหลักเกณฑ์ที่กรมธนารักษ์กำหนด”

ข้อ ๖ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งและวรรคสองของข้อ ๑๖ แห่งกฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๔๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๑๖ เมื่อสำนักงานธนารักษ์พื้นที่ได้รับคำขอใช้ที่ราชพัสดุแล้ว ให้เสนอผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาให้ความยินยอมให้แล้วเสร็จ และแจ้งให้ผู้ขอใช้ที่ราชพัสดุทราบ หรือส่งให้กรมธนารักษ์ตามข้อ ๑๔ แล้วแต่กรณี ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำขอ เว้นแต่มีเหตุอันสมควรให้ขยายกำหนดเวลาดังกล่าวออกไปได้ แต่ต้องไม่เกินหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำขอ

เมื่อกรมธนารักษ์ได้รับคำขอใช้ที่ราชพัสดุจากผู้ขอใช้ที่ราชพัสดุ หรือจากสำนักงานธนารักษ์พื้นที่ตามวรรคหนึ่ง ให้กรมธนารักษ์พิจารณาคำขอใช้ที่ราชพัสดุดังกล่าวให้แล้วเสร็จ และแจ้งให้ผู้ขอใช้ที่ราชพัสดุหรือธนารักษ์พื้นที่ทราบ แล้วแต่กรณี ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำขอหรือได้รับแจ้งจากธนารักษ์พื้นที่ เว้นแต่มีเหตุอันสมควรให้ขยายกำหนดเวลาดังกล่าวออกไปได้ แต่ต้องไม่เกินหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำขอหรือได้รับแจ้งจากธนารักษ์พื้นที่”

ข้อ ๗ ให้ยกเลิกความในข้อ ๑๗ แห่งกฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๔๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๑๗ กรณีผู้ใช้ที่ราชพัสดุประสงค์จะเปลี่ยนการใช้ที่ราชพัสดุเพื่อประโยชน์ในทางราชการอย่างอื่นแตกต่างไปจากที่ได้รับอนุญาตไว้เดิม ให้นำความในข้อ ๑๔ และข้อ ๑๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

ข้อ ๘ ให้ยกเลิกความในข้อ ๑๘ แห่งกฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๔๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๑๘ กรณีที่ผู้ใช้ที่ราชพัสดุประสงค์จะรื้อถอนอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างที่เป็นที่ราชพัสดุในกรุงเทพมหานคร ต้องได้รับอนุญาตจากอธิบดีกรมธนารักษ์ก่อน และเมื่อได้รื้อถอนแล้ว ให้แจ้งให้กรมธนารักษ์ทราบ

การรื้อถอนอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างที่เป็นที่ราชพัสดุในจังหวัดอื่น ต้องได้รับอนุญาตจากผู้ว่าราชการจังหวัดก่อน และเมื่อได้รื้อถอนแล้วให้แจ้งสำนักงานธนารักษ์พื้นที่ทราบ

การอนุญาตตามวรรคสอง ผู้ว่าราชการจังหวัดจะมอบอำนาจให้ธนารักษ์พื้นที่เป็นผู้อนุญาตแทนก็ได้”

ข้อ ๙ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของข้อ ๒๒ แห่งกฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๔๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ในกรณีที่ให้นำวัสดุที่ได้มาจากที่ราชพัสดุดังกล่าวตามวรรคหนึ่งไปใช้เพื่อประโยชน์แก่ทางราชการ หรือเพื่อประโยชน์แก่สาธารณประโยชน์หรือสาธารณกุศล จะต้องได้รับอนุญาตจากอธิบดีกรมธนารักษ์หรือธนารักษ์พื้นที่ แล้วแต่กรณี หลักเกณฑ์การอนุญาตให้ปฏิบัติตามระเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนด”

ข้อ ๑๐ ให้ยกเลิกความในข้อ ๒๔ แห่งกฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๔๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๒๔ การจัดทำเช่าที่ราชพัสดุ การใช้สิทธิตามสัญญาเช่า การบอกเลิกสัญญาเช่า การจัดทำสัญญาต่างตอบแทนอื่นนอกเหนือจากการจัดทำเช่า การใช้สิทธิตามสัญญาต่างตอบแทน และการบอกเลิกสัญญาต่างตอบแทน ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของอธิบดีกรมธนารักษ์

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง อธิบดีกรมธนารักษ์จะมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัด ธนารักษ์พื้นที่ หรือผู้ใช้ที่ราชพัสดุเป็นผู้ดำเนินการแทนก็ได้”

ข้อ ๑๑ ให้ยกเลิกความในวรรคสามของข้อ ๓๔ แห่งกฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๔๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ในกรณีตาม (๒) ถึง (๖) ให้ส่งคืนกรมธนารักษ์ภายในสามสิบวันนับแต่วันครบกำหนดสองปีที่ได้รับอนุญาตให้ใช้หรือครอบครอง หรือนับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากกรมธนารักษ์ให้ส่งคืนที่ราชพัสดุนั้น แต่ถ้าผู้ใช้ที่ราชพัสดุยังมีความจำเป็นจะต้องใช้ที่ราชพัสดุเพื่อประโยชน์ในทางราชการต่อไป ให้ทำความตกลงกับกรมธนารักษ์พร้อมทั้งชี้แจงเหตุผลและความจำเป็นภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนดอนุญาตดังกล่าว”

ข้อ ๑๒ ให้ยกเลิกความในข้อ ๓๖ แห่งกฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๔๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๓๖ การส่งคืนที่ราชพัสดุที่มีผู้บุกรุกหรือผู้ละเมิดที่ราชพัสดุดังกล่าว ให้ผู้ใช้ที่ราชพัสดุมีหน้าที่ดำเนินการกับผู้บุกรุกหรือผู้ละเมิดก่อนส่งคืน ทั้งนี้ เว้นแต่กรมธนารักษ์จะพิจารณาเห็นสมควรแก้ไขปัญหาเอง หรือแก้ไขปัญหาพร้อมกับผู้ใช้ที่ราชพัสดุยุ่ส่งคืน ส่วนราชการอื่น หรือผู้เกี่ยวข้อง

ในกรณีที่กรมธนารักษ์ดำเนินการตามวรรคหนึ่งเอง ให้ผู้ใช้ที่ราชพัสดुरวบรวมเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการได้มา หลักฐานการเข้าครอบครอง การใช้ประโยชน์ของผู้บุกรุกหรือผู้ละเมิด หรือหลักฐานอื่น ๆ ให้แก่กรมธนารักษ์

ถ้าปรากฏว่ามีความเสียหายหรือน่าจะเกิดความเสียหายใด ๆ แก่ที่ราชพัสดุ ซึ่งเป็นการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง หรือมีเจตนาทุจริต หรือกระทำการโดยปราศจากอำนาจหรือนอกเหนืออำนาจหน้าที่ ให้กรมธนารักษ์แจ้งข้อมูลการกระทำดังกล่าว แก่หัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้าหน่วยงานของผู้ใช้ที่ราชพัสดุ เพื่อดำเนินการทางวินัยและเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางแพ่งต่อไป และในกรณีที่ราชพัสดุนั้นตั้งอยู่ในจังหวัดอื่นนอกจาก กรุงเทพมหานคร ให้แจ้งผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อทราบด้วย”

ให้ไว้ ณ วันที่

พ.ศ.

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ประกอบร่างกฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ไร่
และจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/๑๑๓๔๑ ลงวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๗ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า คณะรัฐมนตรีได้มีมติ เมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๗ อนุมัติหลักการร่างกฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการ ปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ไร่ และจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ที่กระทรวงการคลังเสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา

ในการพิจารณาร่างกฎกระทรวงนี้ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้เสนอให้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ตรวจพิจารณา โดยมีผู้แทนกระทรวงการคลัง (สำนักงาน ปลัดกระทรวงและกรมธนารักษ์) และผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (สำนักงานปลัดกระทรวงและ กรมการปกครอง) เป็นผู้ชี้แจงรายละเอียด โดยสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นสมควร จัดทำบันทึกประกอบร่างกฎกระทรวง ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

๑. หลักการของร่างกฎกระทรวงที่กระทรวงการคลังเสนอ

แก้ไขเพิ่มเติมกฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ไร่ และจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๔๕ เพื่อให้สอดคล้องกับ กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการของกรมธนารักษ์ กระทรวงการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๕

๒. ข้อสังเกตของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและความเห็นของคณะกรรมการ กฤษฎีกา

๒.๑ กระทรวงมหาดไทย มีข้อสังเกตว่าการแก้ไขเรื่องการจัดให้เข้าที่ราชพัสดุ การใช้สิทธิตามสัญญาเช่า และการบอกเลิกตามสัญญาเช่า ให้เป็นอำนาจของอธิบดีกรมธนารักษ์ แทนผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นการลดทอนอำนาจหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัดในระบบการ บริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (CEO)

๒.๒ คณะกรรมการกลั่นกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ ๘ ได้พิจารณา แล้วเห็นว่า

(๑) เนื่องจากมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ แผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ กำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสามารถมอบอำนาจได้เฉพาะหัวหน้าส่วน ราชการประจำจังหวัดเท่านั้น โดยไม่สามารถมอบอำนาจให้หัวหน้าส่วนราชการส่วนกลางได้ ดังนั้น เมื่อมีการปรับปรุงกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการของกรมธนารักษ์ กระทรวงการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๕ จึงทำให้สำนักงานธนารักษ์พื้นที่เป็นราชการส่วนกลางในสังกัดกรมธนารักษ์ ไม่ใช่ราชการ

ส่วนภูมิภาคที่ผู้ว่าราชการจังหวัดจะสามารถมอบอำนาจให้ไปดำเนินการได้ การปรับปรุงร่างกฎกระทรวงนี้จึงมิได้เป็นการลดทอนอำนาจหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัดในระบบการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (CEO) แต่เป็นการแก้ปัญหาเพื่อให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสามารถมอบอำนาจให้ส่วนราชการอื่นได้

(๒) เพื่อการบริหารจัดการที่ดี ควรจัดให้มีการบริหารองค์กรในรูปของคณะกรรมการสามระดับ คือ คณะกรรมการที่ราชพัสดุกลาง คณะกรรมการดำเนินการ และคณะกรรมการระดับจังหวัด

(๓) คณะกรรมการระดับจังหวัดนั้นควรประกอบด้วย อบต. อบจ. เทศบาล สภาหอการค้า สมาอุตสาหกรรม เป็นต้น

(๔) อำนาจในการพิจารณาการจัดประโยชน์ควรจำแนกโดยกำหนดระยะเวลาและเงื่อนไข เช่น ในส่วนกลางเป็นอำนาจของกรมธนารักษ์เป็นผู้พิจารณา ส่วนในภูมิภาคจะเป็นอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้พิจารณา ดังนั้น สมควรมีการจัดตั้งคณะกรรมการระดับจังหวัดหรือไม่ เพราะในบางเรื่องตามพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๑๘ ไม่ได้กำหนดให้เป็นอำนาจของอธิบดี แต่เป็นอำนาจของคณะกรรมการ ดังนั้น คณะกรรมการจะมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดได้หรือไม่

(๕) มอบให้กระทรวงการคลังรวบรวมปัญหาที่ส่วนราชการต่าง ๆ มีข้อขัดข้องเกี่ยวกับการใช้ การครอบครอง การทำนิติกรรมใดๆ ที่เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ ไปดำเนินการ

คณะรัฐมนตรีได้พิจารณาและมีมติอนุมัติหลักการร่างกฎกระทรวงดังกล่าวตามที่กระทรวงการคลังเสนอ และมอบให้กระทรวงการคลังเร่งรัดดำเนินการตามข้อ (๔) และข้อ (๕)

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ได้พิจารณาข้อสังเกตข้างต้นแล้ว เห็นว่าการกำหนดให้การจัดให้เช่าที่ราชพัสดุ การใช้สิทธิตามสัญญาเช่า และการบอกเลิกตามสัญญาเช่าเป็นอำนาจของอธิบดีกรมธนารักษ์นั้น เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเพื่อให้สอดคล้องกับกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการของกรมธนารักษ์ กระทรวงการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๕ เพื่อให้อธิบดีกรมธนารักษ์สามารถมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัด และผู้ว่าราชการจังหวัดสามารถมอบอำนาจต่อให้สำนักงานธนารักษ์พื้นที่หรือส่วนราชการอื่นได้ จึงไม่ถือว่าเป็นการลดทอนอำนาจหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัดในระบบการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (CEO) ส่วนการจัดตั้งคณะกรรมการขึ้นสามระดับ ได้แก่ คณะกรรมการที่ราชพัสดุกลาง คณะกรรมการดำเนินการ และคณะกรรมการระดับจังหวัด เพื่อเข้าบริหารจัดการที่ราชพัสดุให้เกิดประโยชน์สูงสุดนั้น เห็นว่า คณะกรรมการที่ราชพัสดุควรมีเพียงคณะเดียวเท่านั้น (คือ คณะกรรมการที่ราชพัสดุที่จัดตั้งโดยกฎหมาย) ซึ่งมีหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย หลักเกณฑ์ วิธีการในการปกครองดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์ในที่ราชพัสดุ เพื่อให้การปฏิบัติงานของกรมธนารักษ์เป็นไปในแนวทางเดียวกัน หากมีคณะกรรมการดำเนินการและคณะกรรมการในระดับจังหวัด จะทำให้เกิดความลักลั่นในการปฏิบัติงานระหว่างจังหวัดได้

๓.สาระสำคัญของร่างกฎหมายที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ตรวจพิจารณาร่างกฎกระทรวงฯ เสร็จแล้ว ซึ่งสรุปผลการพิจารณาได้ดังนี้

๓.๑ ตัดการเพิ่มนิยามคำว่า “กรมธนารักษ์” “อธิบดีกรมธนารักษ์” และ “สำนักงานธนารักษ์พื้นที่” ออก เนื่องจากมิได้มีความหมายต่างจากความหมายทั่วไป จึงไม่มีความจำเป็นต้องกำหนดเป็นบทนิยามใหม่แต่อย่างใด

๓.๒ แก้ไขแบบการร่างกฎหมายสำหรับบทบัญญัติที่มีการเสนอแก้ไขเฉพาะถ้อยคำ จากคำว่า “สำนักงานธนารักษ์จังหวัด” เป็น “สำนักงานธนารักษ์พื้นที่” ในข้อ ๔ ข้อ ๕ ข้อ ๗ ข้อ ๘ ข้อ ๙ และข้อ ๒๐ ของกฎกระทรวงฯ พ.ศ. ๒๕๔๕ (ร่างข้อ ๑)

๓.๓ แก้ไขมูลค่าของการดัดแปลงหรือต่อเติมอาคารจาก “ห้าแสนบาท” เป็น “หนึ่งล้านบาท” เพื่อให้สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบัน (ร่างข้อ ๒ แก้ไขเพิ่มเติมความในข้อ ๖)

๓.๔ กำหนดขั้นตอนและรายละเอียดในการดำเนินการขอใช้ที่ราชพัสดุให้ชัดเจนและสอดคล้องกับทางปฏิบัติของกรมธนารักษ์ (ร่างข้อ ๕ แก้ไขเพิ่มเติมความในข้อ ๑๔ และร่างข้อ ๖ แก้ไขเพิ่มเติมความในข้อ ๑๖)

๓.๕ แก้ไขหลักเกณฑ์การเปลี่ยนการใช้ที่ราชพัสดุ โดยให้นำกระบวนการในการขอใช้ที่ราชพัสดุมาใช้บังคับกับการเปลี่ยนการใช้ที่ราชพัสดุโดยอนุโลม เพื่อให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น (ร่างข้อ ๗ แก้ไขเพิ่มเติมความในข้อ ๑๗)

๓.๖ แก้ไขผู้มีอำนาจพิจารณาอนุญาตให้รื้อถอนอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างที่เป็นที่ราชพัสดุในจังหวัดอื่น จาก “ธนารักษ์พื้นที่” เป็น “ผู้ว่าราชการจังหวัด” เนื่องจากเป็นเรื่องที่สำคัญ สมควรให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้พิจารณาอนุญาต และเพิ่มเติมหลักการเกี่ยวกับการมอบอำนาจในวรรคสาม เพื่อให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสามารถมอบอำนาจให้ธนารักษ์พื้นที่ได้ตามความประสงค์ของผู้แทนกรมธนารักษ์ (ร่างข้อ ๘ แก้ไขเพิ่มเติมความในข้อ ๑๙)

๓.๗ แก้ไขหลักการเกี่ยวกับการจัดให้เช่าที่ราชพัสดุ การใช้สิทธิตามสัญญาเช่า การบอกเลิกสัญญาเช่า การจัดทำสัญญาต่างตอบแทน การใช้สิทธิและการบอกเลิกสัญญาต่างตอบแทน เป็นต้น ให้เป็นอำนาจของอธิบดีกรมธนารักษ์ โดยอธิบดีกรมธนารักษ์สามารถมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัด ธนารักษ์พื้นที่ หรือผู้ใช้ที่ราชพัสดุเป็นผู้ดำเนินการแทน (ร่างข้อ ๑๐ แก้ไขเพิ่มเติมความในข้อ ๒๔)

นอกจากนี้ ได้แก้ไขปรับปรุงถ้อยคำ รวมทั้งได้แก้ไขบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างกฎกระทรวงฯ ให้เหมาะสมและชัดเจนยิ่งขึ้น

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙

ด่วนที่สุด
ที่ กค 0317/1438

กรมธนารักษ์

ถนนพระราม 6 กรุงเทพฯ 10400

8 กุมภาพันธ์ 2549

เรื่อง ร่างกฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ไร่ และจัดหาประโยชน์
เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ (ฉบับที่ 2) พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

อ้างถึง หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร 0902/32 ลงวันที่ 31 มกราคม 2549

ตามหนังสือที่อ้างถึง แจ้งว่าคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ 7) ได้ตรวจพิจารณาร่าง
กฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ไร่ และจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับ
ที่ราชพัสดุ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. เสร็จแล้ว จึงขอให้กรมธนารักษ์พิจารณาแจ้งยืนยันความเห็นชอบในร่าง
กฎกระทรวงดังกล่าวที่ผ่านการตรวจพิจารณาแล้ว เพื่อสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาจะได้ดำเนินการ
ต่อไป นั้น

กรมธนารักษ์พิจารณาแล้วขอยืนยันให้ความเห็นชอบในร่างกฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และ
วิธีการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ไร่ และจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. ที่ผ่าน
การตรวจพิจารณาดังกล่าวแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาคำเนินการต่อไปให้ด้วย จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิสุทธิ ศรีสุพรรณ)
อธิบดีกรมธนารักษ์

กลุ่มงานกฎหมาย

โทร.0 - 2618-6355

โทรสาร.0 - 2270 - 1479